

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

Guidelines for Development Attribute technology Leader of Teacher at Samkhok School
Under the Pathum Thani Provincial Administration Organization

รสสุคนธ์ ท่วมอุปถัมภ์¹ ดร.ประมุข ชูสอน²

Rossukon Thoumuppatham¹, Dr.Pramook Chusorn²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

กลุ่มประชากร คือ ครู โรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดตอบสนองคู่มือค่าความเชื่อมั่น 0.91 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความต้องการจำเป็น (PNIModified)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงของการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครู โรงเรียนสามโคก ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.56$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.48$)

2. การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครู โรงเรียนสามโคก ตามลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนให้ครูเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี มีความรับผิดชอบทางเทคโนโลยีต่อสังคม 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โรงเรียนจะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ครูต้องเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลทางการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to examine the current and desirable condition of the development of technology leadership characteristics of Samkhok School teachers Under the Pathum Thani Provincial Administration Organization 2) to propose guidelines for promoting the development of technology leadership of Samkhok School teachers Under the Pathum Thani Provincial Administration Organization

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, คุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครู

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

¹ Master of Education Programs in Educational Administration Suryadhep Teachers College. Rangsit University

²กรรมการบริหารหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

²Lecturer M.Ed. Program in Educational Administration Suriyathep Teachers College Rangsit University

ผู้ติดต่อ, อีเมล: รสสุคนธ์ ท่วมอุปถัมภ์, nookki69@hotmail.com

รับเมื่อ 20 เมษายน 2562 แก้ไข 23 พฤษภาคม 2563 ตอรับ 24 พฤษภาคม 2562

The population in this study was 184 teachers in SamKhok School Under Pathum Thani Provincial Administration Organization. The instruments employed in the study were Dual-Response Format questionnaires which has a validity coefficient at 0.91 and Descriptive Statistics for data analysis such as Average, Standard Deviation, and Modified Priority Needs Index (PNIModified)

The results of this study were:

1. the overall of current condition of development of teachers' technological leadership characteristics Sam Khok School is in high level ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.56$). However, the overall of desirable condition of development of teachers' technological leadership characteristics in SamKhok School Under Pathum Thani Provincial Administration Organization is in the highest level ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.48$).

2. According to hierarchy of needs, guidelines to promote development of teachers' technological leadership characteristics Sam Khok School are as follow: 1) Ethics in using technology encourage teachers to be role models in using technology. Have technological responsibility to society. 2) Technology in teaching and learning schools must support and encourage teachers to use technology in teaching and learning regularly. 3) Technology in management teachers must be role models in using technology to improve teaching and learning. 4) Technology in measurement and evaluation schools should encourage teachers to use technology to measure and evaluate teaching and learning regularly.

Keywords: Development guidelines, teachers' technological leadership characteristics

กฤษฎีหลัง

ปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศที่สะดวกรวดเร็วผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล ที่ทุกคนเข้าถึงตลอดเวลา จึงทำให้เกิดการตื่นตัวในการรับข้อมูลข่าวสารและใช้ข้อมูลข่าวสารในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะ เป็น การตัดสินใจเรื่องเล็กๆ เช่น การเลือกซื้อสินค้า ตลอดจนการตัดสินใจในเรื่องเรื่องใหญ่ เช่น การตัดสินใจลงทุนด้านธุรกิจ ดังนั้น องค์การทุกองค์การจึงมีการใช้ระบบสารสนเทศที่แตกต่างตามการใช้งาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้ความสำคัญของเทคโนโลยีว่า ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถ ในการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา รวมทั้งมีการติดตามผลตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ก่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 2550, หน้า 18-22)

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ให้ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังคำนึงถึงประโยชน์ และโทษที่เกิดขึ้นจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในทางที่ผิด การพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อผู้เรียน ได้เรียนรู้ รวมถึงรู้จักคิดวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดจากการใช้งานที่ไม่เหมาะสม ซึ่งได้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

และเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ของประเทศไทยหรือ โไอ ที่ 2010 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงสนับสนุนให้มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน ได้กำหนดนโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาขึ้น ไว้ดังนี้ 1) นโยบายส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา จัดให้มีระบบสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสาร และมีระบบป้องกันสื่อที่ไม่พึงประสงค์ที่เผยแพร่มาใน ระบบอินเทอร์เน็ตแก่ผู้เรียนและผู้สอน จัดให้ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) มาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 2.1) ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีแผนพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะกลาง (3-5 ปี) มีการสนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอน มีการส่งเสริมและประสานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีระบบกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลอย่างต่อเนื่อง มีระบบงานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2.2) ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีระบบเครือข่าย มีซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในสถานศึกษาที่ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ จัดห้องเรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีระบบการบำรุงรักษา ใช้เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน 2.3) ด้านการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตรและแผนจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีเป็น มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลาย ผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สอนเป็นแบบอย่างในใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2.4) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลาย ตามความสนใจของผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ 2.5) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ มีเว็บไซต์ที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน มีระบบจัดการแหล่งการเรียนรู้ มีการจัดรวบรวมสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้หรือศูนย์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามศักยภาพของสถานศึกษา 2.6) ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน ก่อให้เกิดบริการความรู้ ความร่วมมือและสนับสนุนสถานศึกษา มีการประสานเครือข่ายชุมชน ท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ และเอกชนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา, 2550, หน้า 4)

การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้เข้าใจบริบทเพื่อให้รู้สภาพที่เป็นอยู่ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีการวิจัย ประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข การวางแผนงานหรือโครงการโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นในระดับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลต่างๆ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550, หน้า 40)

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูในด้าน 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล 4) ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี จะช่วยผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
2. แนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

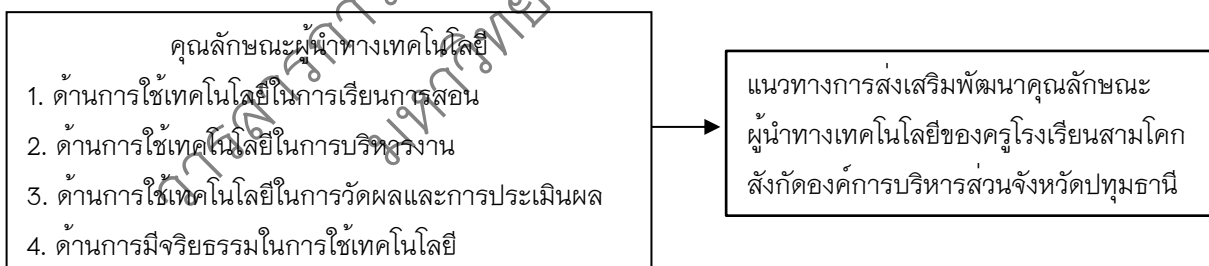
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการทำวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเสนอแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยได้สังเคราะห์จากกระทรวงศึกษาธิการ, (2550, หน้า 4) เรือนโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา และงานวิจัยของ วัฒนา ภูदानวิ้ว (2557, หน้า 5); ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ (2557, หน้า 5); ภัทรา ธรรมวิทยา (2557 หน้า 5); ตระกูล เสนานอก (2558, หน้า 5); สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 5); สามกรสูรย์ประจักษ์ประภังค์ประกอบของคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยี ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครู โรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งหมด 184 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามสภาพของการมีคุณลักษณะ ผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพ ที่พึงประสงค์ จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของการมีคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครู เป็นแบบสอบถาม แบบตอบสนองคู่ (Duel-response format) ชนิด 5 ระดับ โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการ เรียนการสอน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดผลและการประเมินผล 4) ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ และวัฒนธรรมและหัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนา คุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับกลุ่มประชากรเพื่อส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียด ของแบบสอบถามวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงจากกลุ่มประชากร

3. นำแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง เหมาะสม ของข้อมูล และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าความถี่ (Frequency), ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน, ดัชนีจัดเรียงลำดับ ความต้องการจำเป็น (PNIModified)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพที่เป็นอยู่จริงในการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย แต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริง ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล รองลงมา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ และสภาพที่ควรจะเป็นในการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย แต่ละด้านพบว่า ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามความต้องการจำเป็นสูงสุดแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ 1) เป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบทางเทคโนโลยีต่อสังคม โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ สนับสนุนให้ครูเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง 2) เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการเข้าถึง โดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติหรือกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ สนับสนุนให้ครูเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร โดยใช้เทคโนโลยี โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย 3) จัดให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ที่ตรงกับความต้องการโดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ครูควรแนะนำและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียนอย่างถูกต้อง

2.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ได้แก่ 1) สนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ โรงเรียนจะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ 2) จัดให้ครูและบุคลากรมีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 3) จัดการสิ่งแวดล้อมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตาม ลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด โรงเรียนต้องสนับสนุนการจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงผู้เรียน

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) เป็นบุคคลต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ

ผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด ครูต้องเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 2) มีใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตาม ลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

3) ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบงาน หลักสูตร ในสถานศึกษา โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบงาน หลักสูตรในสถานศึกษา

2.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล ได้แก่ 1) ใช้เทคโนโลยีในการวัดผล และการประเมินผลในแง่ของการเรียนการสอน โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตาม ลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัดผล และการประเมินผลทางการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ 2) มีใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ภายในสถานศึกษา โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตาม ลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูลอยู่เสมอ 3) มีใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการในการวัดและประเมินผล โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตาม ลำดับ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ที่มีความสำคัญมากที่สุด ส่งเสริมและสนับสนุนใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการในการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก โรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี มีความรับผิดชอบทางเทคโนโลยีต่อสังคมครูสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร โดยใช้เทคโนโลยี ไม่ขัดต่อกฎหมายและพระราชบัญญัติสอดคล้องกับ นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 4) จัดให้ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างสร้างสรรค์ และปลอดภัย พร้อมกับการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรม และจริยธรรม

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนจะต้องสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยสนับสนุนการจัด สิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก ครูต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ครูมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลการเรียน สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 4) จัดให้ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อช่วยสอนและช่วย เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูต้องเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ นอกจากนี้ยังใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบงานหลักสูตรในสถานศึกษา การพัฒนาการ

ประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557, หน้า 27) ครูมีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรนำไปสู่ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน สรุปพฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ได้แก่ 1) การใช้ ICT ให้เป็นกิจวัตรประจำวัน 2) การใช้ ICT ในการพัฒนางาน 3) การพัฒนาความก้าวหน้าสู่วิชาชีพ 4) เป็นต้นแบบในการใช้ ICT 5) การใช้ ICT ในการประเมินระบบการบริหารภายในสถานศึกษา

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลทางการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตระกูล เสนานอก (2558, หน้า 27) สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและการประเมินผลของการเรียนการสอนหรือการประเมินการใช้เทคโนโลยี มีการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ผลโดยใช้เทคโนโลยีในบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล

1.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่ากรแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีของครูโรงเรียนสามโคก ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้มีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลทางการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องไว้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อการพัฒนารอบด้าน
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลทำให้การบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้วยทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำทางเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550) เรื่อง นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554–2563. ของประเทศไทย (ICT2020) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สืบค้นจาก <http://www.kmutt.ac.th>
- ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. สืบค้นจาก <http://tdc.thailis.or.th>
- ตระกูล เสนานอก. (2558). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. สืบค้นจาก <https://library.kku.ac.th/>
- ภัทรา ธรรมวิทยา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตธนบุรี. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม ตำราและเอกสาร ทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (OJED), Vol.10(3), 126–138. สืบค้นจาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed>
- สุนันทา สมใจ. (2560). การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี. วารสารวิทยาสัยดุสิตธานี, Vol.12(1), 350–363. สืบค้นจาก <https://tci-thaijo.org/>
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.